Donderdag 5 September 1946

DAGBLAD

63ste Jaargang No. 4902

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Tel. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Joegoslavie heeft recht op Triest, beweert Visjinsky

Franse Constituante beperkt machten van President der Vierde Republiek

Zeelieden van AFL gaan in staking

DEBATTEN OVER TRIEST.

door
Robert Eunson,

Robert Eunson

De afgevaardigde op de vredes-conferentie wachtten af welk standpunt Rusland zou innemen inzake de belangrijke quaestie van Triëst, waarin tot nu toe het Slavisch blok steun gegeven heeft aan de Joegoslavische eisen ten aanzien van deze Adriatische zeehaven. Terwijl Italië beweert, dat de internationalisatie van Triëst een „bedreiging voor de wereldvrede" zal zijn, eist Joegoslavië het gehele schiereiland van Istrië op.

Gisteren zeide Tom Connally van de Verenigde Staten, dat er zulk een gouvernement zal komen, dat zowel eerbied van Joegoslavië als van Italië zal afdwingen.

Bij de vergaderingen van heden zijn Byrnes en Molotov afwezig. Byrnes telefoneerde evenwel voor de tweede maal binnen de 24 uur met President Truman. Molotov is naar Moskou en het is niet bekend wanneer hij terug zal keren. Bevin van Groot Brittannië zal vermoedelijk morgen naar Londen vertrekken om er een andere conferentie bij te wonen (Parijs, (AP) 5.9).

VISJINSKY STEUNT JOEGOSLAVIË.

Andrei Visjinsky van Rusland deed een beroep op de vredesconferentie om de Italiaanse eisen ten aanzien van het omstreden Triëst „met klem af te wijzen". Het Russische standpunt gaf hij hiermede te kennen inzake het belangrijke territoriale geschil waarvoor deze na-oorlogse conferentie zich gesteld ziet. Visjinsky zeide, dat Joegoslavië „ontegenzeggelijk het recht heeft" op Triëst. Hij zeide, dat de Sovjet-Unie de overeenkomst van de Grote Vier steunt om een vrij gebied te maken van de haven, enkel „uit politieke overwegingen" (Parijs, (AP) 5.9).

DE FRANSE GRONDWET IN DE MAAK.

De Franse Constituante stemde om de machten van een der twee Kamers, welke het Parlement van de Vierde Republiek zullen uitmaken, ten zeerste te beknotten. Het ontwerp van de nieuwe grondwet wordt vlot aangenomen. Het voorziet in twee kamers — een Nationale Vergadering en een Raad van de Republiek. Volgens de bepaling welke door de Constituante werd aangenomen zal de rol van de Raad beperkt zijn tot het geven van advies op de wetten, die door de Nationale Vergadering worden behandeld en zal hij zelf geen wetgevende machten hebben.

Pogingen om de machten van den President te vergroten — gelijk door De Gaulle bepleit — werden afgestemd (Parijs, (AP) 4.9).

ZEELIEDENSTAKING.

Vakbondleiders hebben opdracht gegeven aan de zeelieden die bij de AFL zijn aangesloten om heden het werk neer te leggen aan elke pier en in elke haven van de Verenigde Staten als protest tegen de bepaling van de loonstabilisatieraad, waarbij hun de volle loonopslag ontzegd werd, welke onlangs verkregen werd in de onderhandelingen met de scheepsexploitanten. De juiste tijd voor de staking is niet vastgesteld, doch men verwacht dat de mannen bij het middaguur de schepen zullen verlaten (New York, (AP) 5.9).

ENKELE BRITSE SOLDATEN UIT HELLAS.

Vice Premier Gonatas van Hellas maakte bekend, dat de Britse Ambassadeur hem had medegedeeld, dat een afdeling Britse troepen uit Athene zal worden teruggeroepen. De bekendmaking zeide, dat de beslissing om de troepen terug te trekken lang geleden genomen werd door het commando in het Midden Oosten (Athene, (AP) 5.9).

Buitenlandse Zaken te Londen zeide, dat een gedeelte der Britse troepen uit Hellas zullen worden teruggetrokken. Maar er zullen voorlopig nog wel wat troepen achterblijven. De eerste terugtrekking is evenwel een teken dat op den duur alles weggaat. (Londen, (AP) 5.9).

STAKING IN ANTWERPEN.

Alle werk is neergelegd in het havengebied van Antwerpen en 10.000 stakende arbeiders trekken door de stad om de vrijlating te eisen van drie communistische leiders, die Dinsdag werden gearresteerd (Antwerpen, (AP) 4.9).

ARABIEREN GORDEN ZICH.

De tekenen wijzen erop dat de Arabieren in Palestina zich gaan gorden tot de strijd. Van buiten de grenzen en uit schuilplaatsen komen wapenen en ammunitie te voorschijn. In de Arabierenwijken van de grote Palestijnse steden ziet men militair beweeg en in de kleine dorpen ontwaart men wapentuig in de handen der bewoners. Er zijn voornamelijk drie militaire organisaties: Najada (helpers), Futuw (jeugd) en Jawallah (padvinders). Najada telt een 5000 man waarvan ongeveer de helft bewapend is. Futuw omvat liefst 13.000 man, maar slechts een derde deel hiervan heeft wapentuig. Jawallah is een Mohammedaanse broederschap, maar of en in hoeverre de leden wapenen bezitten, is niet bekend: men meent van weinig (Jeruzalem, (AP) 5.9).

DE VERKIEZINGEN IN CHILI.

De politieke spanning is groeiende in Chili over de vraag wie nu eigenlijk de verkiezingen om het Presidentschap, welke gisteren gehouden werden, heeft gewonnen. De candidaat der linksen, Gabriel Gonzalez Videla, beschuldigde den Conservatief Eduardo Cruz Coke van „oneerlijke bedoelingen" en riep zijn volgelingen op voor een massabetoging op Zondag om het respect en de vervulling van het oordeel der kiezers te verzekeren.

Gonzalez kreeg een duidelijke meerderheid van bijna 48.000 stemmen, doch zijn totaal aantal stemmen (188.102) is minder dan de meerderheid van 50% welke vereist wordt door de grondwet om gekozen te worden. Cruz Coke is tweede met 140.597 stemmen. De Liberaal Fernando Alessandri kreeg 127.972 en de Socialist Bernardo Ibanez 11.890. Onder dergelijke omstandigheden voorziet de grondwet erin dat het Congres 50 dagen later den President kiest uit de twee leidende concurrenten (Santiago, Chili, (AP) 5.9).

„PRAVDA" OEFENT CRITIEK OP MESSERSMITH.

Het Sovjet-orgaan „Pravda" schreef in een artikel, dat sommige Engelse en Noordamerikaanse diplomaten zich een „vrijheid van het woord" toestaan waarmede de „meest hartstochtelijke gangsters van het Hearst-pers het moeilijk zouden vinden te wedijveren".

„Wij bedoelen hiermede een redevoering die door Messersmith, den Noordamerikaansen Ambassadeur in Argentinië werd uitgesproken. Volgens een Noordamerikaansen correspondent zou Messersmith in een rede voor het Amerikaans Legioen te Buenos Aires hebben gezegd, dat een oorlog tussen de Verenigde Staten en de Sovjet Unie 'onvermijdelijk' is, terwijl hij Latijns Amerika aanspoorde de Verenigde Staten te steunen. De Noordamerikaanse Ambassadeur bepleitte openlijk een oorlog tegen de Sovjet Unie. Hij sprak over de schaduw van een derde wereldoorlog, welke reeds op de aarde geworpen was en waarvan de wereld zou worden gered door de Verenigde Staten, omdat deze de atoombom hebben. Hij riep over de expansiezucht van de Sovjet Unie en de bedreiging van het communisme voor de wereld", aldus „Pravda" (Londen, (AP) 5.9).

DEGRELLE NAAR BUENOS AIRES?

Volgens den Brusselsen correspondent van de Daily Telegraph heeft Leon Degrelle, de voormalige leider der Belgische Rexisten, zich Donderdag ingescheept op het Spaanse schip Monte Ayala met bestemming naar Buenos Aires.

SCHADE MOET BETAALD.

De onderminister van Buitenlandse Zaken te Washington William Clayton zeide op een persconferentie, dat de Verenigde Staten bereid zijn het incident met Joegoslavië als gesloten te beschouwen, als het land bereid is schade te betalen voor het verlies aan mensenlevens en eigendommen der Verenigde Staten. (Washington, (AP) 5.9).

[Wij zijn benieuwd hoe de mensenlevens berekend worden: wat zal een mens geven voor zijn ziel? — Red.]

HEIRENS ERKENT SCHULD.

William Heirens, een 17-jarige jongeling, bekende schuld inzake de moord op Suzanne Degnan, Josephine Ross en Frances Brown. De universiteits-student stond kalm en gaf geen teken van emotie, terwijl een lijst vn 29 inbraken, aanrandingen en diefstallen die hij gepleegd zou hebben, werd voorgelezen. Op elk van deze beschuldigingen bekende hij schuld. Toen de aanklacht van de ontvoering van en de moord op de zesjarige Suzanne Degnan werd voorgelezen wrong Heirens de handen en trilden zijn lippen. Hij antwoordde aarzelend: „Schuldig". Dezelfde procedure werd gevolgd toen hij beschuldigd werd van nog twee andere moorden.

De vader van Suzanne en de ouders van Heirens zaten stil in de rechtszaal, terwijl de aanklachten werden voorgelezen (Chicago, (AP) 4.9).

CURAÇAO — GRONINGEN 1 — 0.

Blijkens door de radio opgevangen bericht heeft het Curaçaose voetbalelftal gisteren een 1—0 overwinning behaald op het Noordelijk elftal te Groningen. Dit is de tweede wedstrijd welke onze jongens wonnen. Tevoren verloren zij drie wedstrijden.

ONTKENNING.

In Washington zeide de Assistent Secretaris van Buitenlandse Zaken Clayton, dat Messersmith uitdrukkelijk de persberichten ontkend heeft als zou hij in een rede te Buenos Aires hebben gezegd, dat een oorlog met de Sovjet Unie onvermijdelijk is. Het bericht werd in het New Yorkse communistische blad „The Daily Worker" afgedrukt (Washington, (AP) 5.9).

FRANS SPAANSE GRENS HEROPEND.

De Frans-Spaanse grens werd vandaag op beperkte schaal voor technici, geleerden e.d. geopend. Ook wie uit menslievende beweegredenen over de grens wil, kan zulks doen. Meer dan 70 per dag mag niet. In Februari jl. werd de grens uit politieke overwegingen door de anti-Franco partijen gesloten Hendaye. (AP)

PRINS BERNHARD IN AUTO-BOTSING.

Woensdag is Z.K.H. Prins Bernhard ternauwernood aan een ernstig ongeluk ontsnapt toen een vrachtwagen van het leger in botsing kwam met zijn auto. De Prins was op weg naar het vliegveld vanwaar hij naar Engeland zou vertrekken om de daar in opleiding zijnde troepen in ogenschouw te nemen. (Soestdijk, Aneta, 4.9).

STEENBERGHE WEER IN DE V.S.

Oud-Minister Mr. Maximiliaan P. L. Steenberghe, vroeger hoofd van de Economische financiële en Scheepvaartmissie in de Verenigde Staten, is per KLM „Schiedam" in New York aangekomen nadat hij in Nederland besprekingen had gevoerd voor de instelling van de Commissie-Generaal.

Hij verklaarde in Amerika deel te nemen aan de Leen-pacht besprekingen en ontkende de geruchten als zou hij gekomen zijn in opdracht van de firma Brenninkmeyer, die in de Verenigde Staten winkels zou openen. Hij verklaarde, dat deze geruchten van alle grond ontbloot zijn (New Yor, Aneta, 5.9).

IN DE VEILIGHEIDSRAAD.

Mr. Eelco N. van Kleffens heeft geen succes gehad met zijn poging de klacht tegen Griekenland van de Agenda te houden. Met zeven stemmen voor, twee tegen en twee onthoudingen is de klacht op de agenda geplaatst. Alleen Nederland en Groot-Brittannië stemden tegen. De Britse vertegenwoordiger Cadogan steunde Van Kleffens. Gromyko verzette zich echter.

Manuilsky (Oekraïne) beschuldigde Griekenland ervan het Handvest van de Verenigde Naties te hebben geschonden. Gromyko bracht de Indonesische quaestie weer ter sprake. Toen de quaestie van de aanwezigheid van Britse troepen in Indonesië en het gebruik van Japanse troepen door Britten en Nederlanders tegen de plaatselijke bevolking ter sprake werden gebracht, beschouwden sommige mensen dit als propaganda.

„Men heeft toen de toestanden in Indonesië normaal genoemd. Als dit normaal is hoe moeten wij dan de schending van de meest elementaire rechten van millioenen mensen in de afhankelijke landen noemen; en welke naam moeten wij geven aan het prijsgeven van alle beginselen, die betreffende de afhankelijke volken in het Handvest der Verenigde Naties zijn neergelegd?" (Lake Success, Aneta, 4.9).

RIDDERHOF MOET STERVEN.

Matthijs Adolf Ridderhof (51 jaar), die als tegenspion gedurende de oorlog voor de Duitsers opereerde en door wiens toedoen 60 agenten van de Britse Geheime Dienst zijn doodgeschoten, is ter dood veroordeeld.

Ridderhof wist het vertrouwen te winnen van Nederlandse ondergrondse werkers, waarvan hij er een zodanig in zijn macht wist te krijgen, dat deze radio-boodschappen over een geheime zender naar Engeland seinde om meer wapens te vragen voor de agenten van de Geheime Dienst. Zodra Britse agenten in Nederland landden, vielen zij in handen van de Duitsers. De Voorzitter van het Hof verklaarde, dat de daden van Ridderhof van het laagste allooi waren (Amsterdam, Aneta, 4.9).

HERVATTING VAN DE EVACUATIE.

De Indonesische autoriteiten hebben er in toegestemd binnen tien dagen de evacuatie van de geallieerde geïnterneerden uit het binnenland van Java te hervatten.

De 16.000 Europeanen en Eurasiërs zullen in hoeveelheden van 500 per dag geëvacueerd worden en de Indonesiërs hebben beloofd, dat op 30 September 3000 mensen geëvacueerd zullen zijn, inbegrepen alle familie-betrekkingen van door de Japanners geïnterneerden. De door de Republikeinen geïnterneerden zullen de gelegenheid krijgen eveneens met hun familie-betrekkingen geëvacueerd te worden. Hun aantal wordt geschat op 13.000 (Batavia, Aneta, 4.9).

het nieuws van vandaag

De Rus heeft zijn standpunt in de quaestie-Triëst te kennen gegeven.

Visjinsky, die namens den in Moskou toevenden Molotov optrad, verklaarde, dat Joegoslavië „ontegenzeggelijk recht" heeft op Triëst, doch dat de Sovjet Unie „uit politieke overwegingen" de internationalisatie voorstond.

Hier heeft men weer een duidelijk staaltje van de onprincipiële hedendaagse diplomatie. Het is het bewijs van de stelling die wij al eerder innamen, dat de Vredesconferentie, de Veiligheidsraad en al die vergaderingen waarin de Verenigde Naties vertegenwoordigd zijn, eigenlijk dienen als een arena voor politieke steekpartijen. Het gaat niet om de rechten en het welzijn der volken, doch louter om eigen baat en winzucht.

De bevolking van Triëst zelf wordt niettemaal gehoord, hoewel natuurlijk niet vergeten moet worden dat deze havenstad zeer strategisch gelegen is en zowel als in- en uitlaat voor Midden-Europa dienstig kan zijn.

Terwijl de diplomaten der verschillende landen alzo debatteren over de Europese delingen, schimpt men achter elkaar op elkaar teneinde den ander zoveel mogelijk in discrediet te brengen voor het oog van de wereld.

Nu is er weer een bericht gelanceerd, dat de Noordamerikaanse Ambassadeur in Buenos Aires, de oude heer George Messersmith, in een rede voor het Amerikaans Legioen zou hebben verklaard, dat een oorlog met de Sovjet Unie onvermijdelijk is en Latijns Amerika dus pal achter de Verenigde Staten moeten staan, want die hebben de atoombom!

Uit Washington kwam natuurlijk prompt een ontkenning van dit bericht, dat in het communistische blad „The Daily Worker" van New York verscheen en becommentarieerd werd door het Moscovitische „Pravda".

En terwijl het internationale gekonkel voortduurt gaat de Franse Constituante kalm haar gang om een nieuwe grondwet voor de Vierde Republiek te maken.

Men heeft een Parlement van twee kamers geschapen, doch de ene kamer zal slechts een adviserende functie hebben. Ook zullen de machten van den President beperkt zijn, zodat de wensen van Generaal De Gaulle niet vervuld worden.

En temidden van al pessimistisch stemmende tijdingen komt nog het bericht, dat de Noordamerikaanse zeelieden, die bij de AFL (American Federation of Labour) zijn aangesloten, vandaag in staking gaan.

Vredesconferentie in vroeger tijd

Ook toen was overeenstemming ver te zoeken

Nu de Vredesconferentie te Parijs met de bespreking van de ontwerp-vredesverdragen met Duitslands bondgenoten Italië, Hongarije, Roemenië, Boelgarije en Finland, is begonnen, zal het ons in de eerste plaats interesseren of de definitieve vredesverdragen in een atmosfeer tot stand komen, die wantrouwen onder de overwinnaars uitsluit, en bovendien gedachten voor haat en wrok bij de verslagenen voorkomt. De geest van de voorbereidende besprekingen der vier ministers van buitenlandse zaken kan men bezwaarlijk als een hechte waarborg beschouwen voor het hierboven geschetste en voor Europa allezins noodzakelijke verloop van de conferentie.

Wie echter denkt, dat in vroeger eeuwen vredesconferenties in het teken stonden van gezellige en vriendschappelijke kout tussen de gedelegeerden, heeft ook wat dat betreft, een te hoge dunk van de goede oude tijd. Het was zelfs zo, dat er bij vredesconferenties in de regel veel meer aanleiding bestond tot verkoeling, en daaruit voortkomende vijandschap van bondgenoten dan tot revanche-gedachten van overwonnenen. Hoe intens moeilijk het was een vergelijk tot stand te brengen, dat alle leden van het verbond bevredigde, kunnen ons een viertal vredesconferenties leren, die in de laatste 300 jaar gehouden zijn.

Munster niet alles pais en vrêe.

De vrede van Munster in 1648 is één van de weinige vredesverdragen geweest, waarbij Nederland leidinggevende partij was. In een tachtigjarige strijd voor geloof en vrijheid had de republiek der Verenigde Nederlanden langzaam maar zeker de krachten van het grote Spaanse rijk uitgeput. De zeer katholieke en uiterst hoogmoedige Spaanse Grandes moesten vredesonderhandelingen aanvragen bij de Staten-Generaal van de zeven provinciën, wier burgerlijke botheid zij in de afgelopen tijden vaak beschimpt en gesmaad hadden.

Nederland was in het laatste deel van de tachtigjarige oorlog verbonden met Frankrijk, wiens belangen bij een zwak Spanje op politiek gebied ten minste even groot waren als voor ons op religieus gebied. Frankrijk, dat zich na de 16e eeuw steeds bedreigd gevoelde, door de Spaanse Habsburgers in het Zuiden en de Oostenrijkse Habsburgers als keizers van Duitsland en Oostenrijk.

Daarom had het zich volgaarne verbonden in een anti-Habsburgse coalitie, waarin de republiek der Nederlanden en Zweden de andere partners waren.

Frankrijk joeg in het verbond met Nederland nog een ander oogmerk van de Franse politiek na, dat het zelf niet met zoveel woorden uitsprak, maar dat niettemin door onze slimme regentenkooplieden volkomen doorzien werd, nl. de beheersing der Zuidelijke Nederlanden, wanneer Spanje ze na de gemeenschappelijke overwinning had afgestaan. Het zijn dan ook onze Staten-Generaal geweest, die in 1643 het openen der vredesonderhandelingen te Munster hebben doorgedreven, voornamelijk omdat zij geen verdere toename van Frankrijks macht wensten.

De verkoeling, die tussen de republiek en Frankrijk ontstaan is, is oorzaak geworden van de vijandige verhouding in de tweede helft der 17e eeuw. Na 4½ jaar slepende onderhandelingen werd de 15e Mei 1648 te Munster een vredesverdrag geratificeerd, dat niet voorzien was van de handtekeningen der Franse gedelegeerden, en het axioma, waardoor de buitenlandse politiek van Jan de Witt gekenmerkt werd: „Frankrijk tot vriend maar niet tot buur", was een sterk bewijs van het wantrouwen, dat in feite de betrekkingen tussen deze 17e eeuwse grote mogendheden beheerste.

Het congres danste, maar........

Wantrouwen beheerste ook de betrekkingen der grote mogendheden in 1814, toen zij in Wenen bijeenkwamen om de Europese zaken te regelen, die door Napoleons nieuwe orde danig ontredderd waren. Op dit Wener Congres waren wel de Koning van Pruisen en de Keizers van Oostenrijk en Rusland door de band ener op de heilige schrift gebaseerde heilige alliantie verenigd, maar hun ministers zetten de politieke kuiperijen om macht en invloedssferen lustig voort onder de betoverende schijn van luisterrijke feesten en pompeuze partijen.

De geschillen over Polen, dat Rusland wilde beheersen, en Saksen, dat Pruisen aan zijn gebied wenste toe te voegen, verdeelden de Weense „big four" al spoedig in een Westelijke groep Oostenrijk-Engeland en een Oostelijke groep: Rusland-Pruisen. Het is te begrijpen, dat de sluwe Franse diplomaat Talleyrand, die als waarnemer het congres van Wenen bijwoonde, van deze tweedracht onder de geallieerden gebruik maakte door zich met Oostenrijk en Engeland te verbinden tegen Pruisen en Rusland. Een nieuwe oorlog tussen de overwinnaars stond voor de deur en het was slechts de plotselinge landing van Napoleon, in het Zuiden van Frankrijk, die Europa voor een dergelijke tragicomedie bewaarde. Dat echter het ijlings in elkaar getimmerde vergelijk niet sterk genoeg bleek, de vrede gedurende de gehele 19e eeuw in stand te houden, werd duidelijk bewezen door de steeds groter wordende tegenstelling tussen Oostenrijk en Pruisen. De strijd om de heerschappij in Duitsland tussen deze beide landen, waarvoor de besprekingen van het Wener Congres de aanleiding vormden, heeft bovendien de opkomst veroorzaakt van het onzalige Pruisische militairisme, dat in de 20e eeuw tot tweemaal toe een wereldoorlog veroorzaakt heeft.

Bismarks „bemiddeling" mislukt.

Voor de tweede maal in de 19e eeuw kwam een groot Europees vredescongres bijeen in 1878 te Berlijn, waar Bismarck de trotse schepper van het tweede Duitse rijk als „eerlijk makelaar" aan ieder het zijne zou geven. Rusland had namelijk in een gevierende oorlog de Turken verslagen en was zo dicht tot Constantinopel genaderd, dat zowel Engeland, dat zijn Middellandse Zee-belangen als Oostenrijk, dat zijn Balkan-invloedssfeer bedreigd zag, moord en brand schreeuwen over de voordelige vrede van San Stefano, die Rusland met Turkije had gesloten.

Om een dreigende oorlog tussen de grote mogendheden te vermijden, riep Bismarck het vertegenwoordigers naar Berlijn en zette in hun aanwezigheid als

een getrouw vriend, maar bovenal over de belangen van zijn geliefde „Reich" wakend, zijn plannen uiteen. Daar zaten in een kring rond den ijzeren kanselier verenigd de Engelsman Disraeli, die met de aangeboren geslepenheid van den jood nauwlettend toezag, dat de Russen geen centimeter dichter bij de Bosporus kwamen dan hij voor Engelands belangen gewenst achtte, en de Hongaar Andrassy, die als minister van buitenlandse zaken de belangen der Donau-monarchie behartigde. Overtuigd van de innerlijke zwakheid van Franz Jozefs keizerrijk wist hij niettemin toestemming te verkrijgen tot het bezetten van Bosnië, Herzogewina, waarmede Oostenrijk de eerste stap zette op de fatale weg, die in een tijdpek van 36 jaar geleid heeft tot het uitbreken van de eerste wereldoorlog, een oorlog die in volle scherpte heeft laten zien, hoe vriendschap of vijandschap tussen de mogendheden slechts afhankelijk zijn van de vraag of er veel of weinig aangeboden wordt.

Rusland werd op het congres van Berlijn vertegenwoordigd door vorst Gortschakow, die met de vasthoudendheid van een Molotov de belangen van zijn land verdedigde. Bismarck evenwel, voor wien het bij voorbaat vaststond, dat Duitsland in het vervolg meer belang had bij vriendschap met Oostenrijk en Engeland, heeft op het congres van Berlijn, Rusland op alle punten een echec doen lijden, waardoor deze geboren „realpolitiker" in ieder geval de fout maakte, dat hij voortaan met twee continentale vijanden, Frankrijk en Rusland rekening moest houden. Wat de meeste grote vredesconferenties heeft gekenmerkt, gebeurde dus ook te Berlijn: de verwijdering tussen oorspronkelijke vrienden, legde de basis voor onverzoenlijke vijandschap in de komende decennia.

Onder het teken van den tijger.

Veertig jaar na het congres van Berlijn werden de voorbereidende besprekingen geopend voor de vrede, die men van Duitse zijde het dictaat van Versailles heeft genoemd. De grote vier, die het vredesverdrag van 1919 goedkeurden, werden in feite zo sterk beïnvloed door het hoofd der Franse delegatie, Clemenceau, dat men van deze vrede terecht kan zeggen, dat zij tot stand gekomen is onder het teken van den tijger. Niet het feit echter, dat Clemenceau met een zo grote hardvochtigheid Duitsland wilde laten boeten voor de misdaden van de oorlog, heeft het mislukken van de vrede van Versailles veroorzaakt. Deze is eerder gelegen in het feit, dat ook hier een vredesregeling tot stand kwam, die in principe iedere hartelijke overeenstemming tussen de Geallieerden miste. President Wilson werd in zijn ideaal van vrede door recht regelrecht weerstreefd door Clemenceau's haat en wrokgevoelens, terwijl de beide uiterste standpunten zich wel accoord wilden verklaren met behoorlijke levensmogelijkheden voor Duitsland, mits de economische belangen van het Britse Rijk niet de minste schade leden.

Voorbeelden wekken, leringen strekken.

Aan deze schipperende intrigerende en in de grond der zaak bevige verdeelde bondgenoten heeft Duitsland in de eerste plaats kunnen zien, dat de kans voor een militaire wederopstanding zeker niet verkeken was. Het heeft deze kans met beide handen aangegrepen en daarbij vooral gebruik gemaakt van de ontevredenheid van één der overwinnaars, Italië, dat zich bij het verdelen van de buit in hoge mate benadeeld had gevoeld. Historisch staat vast, dat reeds spoedig na 1920 door de Italiaanse leden van de geallieerde contrôle-commissies het hardst gesabotteerd werd, wanneer het er omging, aparte pogingen van Duitse herbewapingen te constateren.

Ook nu lachten de Duitsers in hun vuistje bij de bedroevende vorderingen, die de voorbereidende vredesbesprekingen te Parijs maakten. Het is zeker, dat zij de verdeeldheid tussen de grote mogendheden te eigen bate zullen gebruiken, indien deze op de speciale Duitse vredesconferentie wederom aan het licht komt. De wereld staat daarbij voor een ontzettend alternatief: hartelijke samenwerking tussen de grote mogendheden uit de afgelopen oorlog of een zich terugtrekken van Rusland uit de bond der Verenigde Naties met alle kwade gevolgen in nabije en verre toekomst. Welk een weg zal zij hierbij kiezen? De lering uit de vier voornaamste vredesconferenties van de laatste drie eeuwen moge haar een deugdelijk richtsnoer zijn.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	14980
2e prijs	12683
3e prijs	11183
4e prijs	9095

NOORDUYN NAAR AMSTERDAM.

Ir. Jan Noorduyn is gisteravond naar Europees Nederland vertrokken om van een verlof te genieten. Tevens zal de heer Noorduyn, wiens Frits Vromans momenteel ook in Nederland is, enkele zaken regelen.

PROF. THIJSSE VERTROKKEN.

Prof. Ir. Johannes Th. Thijsse, die voor studiedoeleinden Curaçao bezocht, heeft een voorlopig schriftelijk rapport aan Zijne Excellentie uitgebracht. Gisteravond is de Hoogleraar per KLM vertrokken, uitgeleide gedaan door den waarnemend Havenmeester, den waarnemend Directeur O. W. en den kapitein-adjudant des landvoogds.

BEMIDDELAARS.

In aansluiting op het bericht dat wij jongstleden Dinsdag publiceerden over de bevordering van de arbeidsvrede, deelde de Regeringspersdienst ons vanmorgen de benoeming van William R. Plantz als bemiddelaar voor het eiland Curaçao mede. Bizondere bemiddelaars zijn Carel N. Winkel en Mr. St. W. van der Meer; secretaris Mr. Isaac Debrot.

De bemiddelaars van de andere eilanden zijn nog niet benoemd.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Augustus: 21 Luciana, Martina Bonifacia echtg. v. Cristina, R. M. z; Peney, Monica Margaritha d; 19 Morey Garcia, Isabel Teresa echtg. v. Cabrera, P. R. z; 15 Martina, Thomasa Amelia echtg. v. Montroes, D. E. z; 22 Trenidad, Victoria Stebana echtg. v. Coffie, I. A. d; 23 Vermeulen, Cornelia Leentje echtg. v. Konijnendijk, A. z; Kerster, Eugenia Clarisse Henriette echtg. v. Duin, D. O. O. d; 22 Sprott, Katharine Adela echtg. v. Rogers, S. N. d; Richards, Jane Rosetta d; 23 Martina, Elisabeth Johanna echtg. v. Wespel, H. R. M. z; 25 Dorothea, R. B. echtg. v. Lanoy, C. M. z; Blyden, Ellen Agatha echtg. v. Depusois, O. z; 23 Hozé, Cornelia Connencion echtg. v. Pers, Ph. L. d; 26 Irahola, Gregoria Elena echtg. v. Schoonewolff, A. E. z; 24 Tuitt, Emily Alberta echtg. v. Allen, G. W. H. z; 20 Marchena, Josefa Clottilda d; 21 Gerardo, Francelina Elisabeth d; Juli 18 Sternberg, Zsusanna echtg. v. Perlmann, H. z; Augustus 21 Elizabeth, Isabelia Eusebia d; 16 Leer, Angela Virginia z; 23 Praag, Johanna echtg. v. Delfina, R. C. z; 26 Proctor, Isabel Berthilde echtg. v. Hanson, F. A. z; 22 Brandon, Henny Mathilde echtg. v. Raghunath, E. H. d; 27 Weert, Adelaida Virginie d; Janboos Julieta Gundeta d; Janboos Julieta Gundeta d; 28 Scharbaai Edita Feliciana echtg. v. Ricardo, J. P. d; Monk, Josephina Charlotte Sophie echtg. v. Cairo, L. A. J. z; 8 Richardson, Regina Beatrice d; 18 Puriel, Flora Maria d.

Ondertrouwd op Augustus: 29 Wijngaarde, David Izaak en van der Kust, Eleonore Charlotte Carolina; Green, Benjamin Uriah en Payne, Dorris Ismay; van Unen, Johan Wilhelm en de Vries, Cathalina.

Getrouwd op Augustus: 24 Deonisia, Melchior Gaspar en Campagnard, Manuela Dolores; 28 Lesire, Claudio en de Jongh, Irma Guillermina; Hato, Hector Benito en Sambo, Geertruidis Rosa Julia; Herman, Mario Antonio en Hodge, Maria Constantia; Faries, Jesus Hermengilio en Maduro, Carmen Leocadia Rozentelq, Luis Alejandro en Adela, Amelia Virginia; Celestina, Pablo Johana en Frans, Tecla Dolores; Bak, Evaristo Papa en Colastica, Hilda Maria; Paul, Frederick Henry en Gorvais, Eliza; Bates, Wesley Guy en Pistana, Theresa; 29 Martines, Juan Eduardo en Pedro, Virginia Johanna; Casper, Camilio de Lelis en La Cruz, Honoria Luciana; Nicolaas, Jozef Martin en Cristina, Juliette Bernardina; Campagnard, Mario Henrique en Stella, Emilia Andrea; Martina, Andreas Abelino en Rafaela, Sofia Martina.

Overleden op Augustus: 24 Kas, Jan 5 dagen; 4 van Eps, Urania Georgina Johanna 70 j.; 12 Summer, Sylvia Elisabeth 7 mnd; 19 Nicolina, Gysbertha Bonefasia wed. v. Vandelinde, J. K. 74 j.; 23 Leonora Maviola Imelda 3 mnd; 24 Borg, Henry Alfonso echtg. v. Ferrero, J. d. E. 42 j.; 20 Spratt, Carlos Humphrey 3 mnd; 22 Pietersz, Wilhelmina Catherina wed. v. Evertsz, J. N. 80 j.; Hekker, Dolores Mercelina Martires wed. v. Henriquez, J. A. 81 j.; 26 Jansen, Felix Simon echtg. v. Koeiman, D. V. 73 j.; 16 Amira, Estir wed. v. Sarfatti, R. 85 j.; 29 Argus, Francisco Barbara echtg. v. Sanche, J. R. 68 j.

TWEEDE DISTRICT.

Bevallen op Augustus: 10 Cecilia, Maria Cecilia echtg. v. Coffi, H. E. d; 8 Daantje, Johanita Clementa echtg. v. Martina, P. P. d; 10 Andries, Elsa Catharina echtg. v. Mercelina, A. R. z; 11 Mauricio, Crescencia Maria echtg. v. Martina, A. T. d; 4 Obispo, Norma Petra d; 5 Zimmerman, Josefita Maria d; 7 Windefelde, Petrona Thomasita d; 8 Iltes, Inés Anastacia echtg. v. Jonis, M. V. z; 10 Pieters, Maria Margarita z; 11 Paula, Felecita Martina z; 13 Martina, Valentina Adela z; 12 Victoria, Isbelia Heliadora echtg. v. Hato, H. S. z; 15 Rosa, Bernardina Ciera echtg. v. Windster, E. P. d; 13 Lagoenberg, Leonita Teodula echtg. v. Neuman, L. M. z; 16 Karel, Justina Maria echtg. v. Pas, M. F. d; 14 Velasquez, Ines Margarita z; Ostiana, Anna Marie echtg. v. Salesia, F. d.

Getrouwd op Augustus 14 da Costa Gomez, Juan Manuel Antonio en Clement, Rosa Maria.

Overleden op Augustus: 9 Everon, Severiano echtg. v. Garcés, J. 69 j.; 15 Lebaks, Rosa Lebaks wed. v. Ignecia, M. I. 56 j.

De LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Kingston.
3 September: George John, Jaon en Baby Stokes.

Kingston — Curaçao.
3 September: Pieter en Kistemaker van Driel.

Curaçao — La Guayra.
4 September: Gabriel de los Angeles Zerpa, Carmen Teresa Martinez, Francisco Rodriguez, Roben Colmenares Vivas, Mercedes Mujico C., Isabel Colmenares de Toledo, Antonia Medina, Armando Moreno, Raymond Jongbloed.

Curaçao — Maracaibo.
2 September: Ruth E., Patricia J. en Barbara G. Dempsey.
3 September: Adrian, Peternella Maria Elisa en Rober Franciscus Johannes Meeder; Ds. Gerrit Bos, Elena, Theodoor en Elisabeth Pouchen.

Maracaibo — Curaçao.
2 September: Eva Ernestina Ricarda, Santos Y del Rio, Josefina Mora, Blanca Emiliana Otazo, Juana Pernalete, Josefa M. Rodriguez.

Curaçao — Miami.
3 September: Maria Rosario Willems, Felix Guillermo, Louis Benicio.

Miami — Curaçao.
2 September: Wilfred Adolphus Conner.
3 September: Rikkert Bakker, Harmen Bangma, Dirk Janssen, Wilhelmina, Gerard en Chris Smeets; Johannes W., Jaltje en Anja Eerhart.

Trinidad — Curaçao.
2 September: Geoffrey Nazzard.
Op doorreis naar Aruba: Mary da Silva, Peter Francis, Madona John, Charles Walker.

Curaçao — Port of Spain.
3 September: Op doorreis naar Barbados: Felix M. Mayers, John Forry, Leonard Forde, Walter C. Davis, Richardson G. Alexander, Seymour de Vere Boyce, Clifford C. Hall, Clarence D. Haynes, Richard A. Forde, Oscar L. Cox, Walter W. Reefer.

HONGERENDE NSB-ERS.

De beide NSB-ers Van Est en Hofmans die indertijd met de Boissevain zouden vertrekken, maar wegliepen en na enkele dagen zich bij de politie meldden, zijn thans ongeveer een week in hongerstaking. Op deze manier willen zij de politie-autoriteiten dwingen vrij gelaten te worden. Of ze niettegenstaande de warmte ook niet drinken, wist onze zegsman niet. Wel worden ze slapper en slapper. Dokters zien er op toe dat ze niet te ver gaan.

SCHEEPSBERICHTEN.

4 September.
Samteviod vn Cristobal; Evelyn van Aruba; Samteviod naar Liverpool.

5 September.
Evelyn naar Aruba; Cottica van La Guayra.

HET PERSGESPREK VAN DA COSTA GOMEZ.

In een rapport van de Voorlichtingsdienst van Overzeese Gebiedsdelen wordt gemeld:

Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez heeft het feit geloochend, dat hij te New York een speciaal vraaggesprak aan Aneta verleend zou hebben. Aneta New York merkte naar aanleiding hiervan op, dat de heer Da Costa Gomez geïnterviewd is door Aneta's verslaggever J. E. Greenidge.

Naar aanleiding van het bovenstaande verklaarde de heer Da Costa Gomez, dat hij bij aankomst alleen geïnterviewd is door een verslaggever van de Associated Press, waarmede ook andere commissie-leden gesproken hebben.

Ook bij de terugkeer uit Nederland was geen Aneta-verslaggever aanwezig, maar een vertegenwoordiger van een Noordamerikaans nieuwsagentschap. De heer Da Costa Gomez blijft dus bij zijn oorspronkelijke verklaringen (RPD).

BONAIRE

KRUGERS KEERT TERUG.

De heer Xavier H. C. M. Krugers, Gezaghebber van Bonaire, is Woensdag met de „Schiedam" te New York aangekomen na drie maanden verlof in Nederland te hebben doorgebracht. Hij zal een maand bij zijn schoonbroeder Kapitein Thomas Simmins in New York doorbrengen alvorens naar Bonaire terug te keren. De heer Krugers verklaarde aan Aneta, dat er nog steeds moeilijkheden zijn op Bonaire in verband met de afwikkeling van de internering der Duitsers op dit eiland (New York, Aneta, 5.9).

XAVIER KRUGERS
„Steeds moeilijkheden........"

SCHIPBREUK BIJ BONAIRE.

Acht passagiers en de negentien leden van de bemanning van het Canadese motorschip „Canco" zijn Dinsdag gered nadat het schip voor de kust van Bonaire was vastgelopen. Zij werden van boord gehaald door een sleepboot, die van Willemstad ter hulp was uitgezonden. Onder de passagiers bevonden zich één dame en zes Canadese diplomaten.

Missie Nieuws

MONS. P. I. VERRIET O.P. IN HET LAND.

Uit de Maasbode:

Hedenmorgen om 12.20 uur arriveerde met de „Paramaribo", onder commando van gezagvoerder Hakkenberg van Gaasbeek, op Schiphol de Apostolisch Vicarius van Curaçao, Mons. P. I. H. Verriet O.P., in gezelschap van zijn secretaris, Pater Raphaël Bührs O.P.

Mons. Verriet, die Zondagavond uit Willemstad was vertrokken en de tocht heeft gemaakt via New York, is sinds 1934 niet meer in Nederland geweest en zijn secretaris sinds 1930. Hij zou heden zijn intrek nemen in het O.L. Vrouw Gasthuis te Amsterdam, alwaar een nichtje van hem religieuze is. Morgen zet Mons. Verriet dan de reis weer voort naar een familielid in Maastricht. Er was op Schiphol grote belangstelling van geestelijken en familieleden.

OP DOORREIS.

Heden is op Curaçao uit Puerto Rico aangekomen Pater Isidorus Heurkens O.P., die hier enige dagen zal blijven en daarna zal doorreizen naar Nederland voor zijn vacantie.

AANGEKOMEN.

Met de 'Cottica' kwam o.a. aan Zuster Donata O.P., die zal doorreizen naar de Bovenwinden. Bovendien bevonden zich aan boord twee onderwijzeressen voor het katholiek onderwijs te Aruba en een onderwijzeres voor het Martinusgesticht.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

ZUIDAMERIKAANS INSTITUUT TE AMSTERDAM.

Uit Amsterdam werd gemeld, dat alhier een Instituut Nederland-Zuid Amerika werd opgericht door een aantal Nederlandse bankinstellingen en handelsorganisaties. Men heeft aan de Regering verzocht om in verschillende Zuidamerikaanse republieken afdelingen van dit instituut op te richten.

Het ligt in de bedoeling om de Nederlandse economische belangen in dit deel van de wereld te versterken. Men wijst er op, dat het voor de economie van Nederland van het grootste belang is om in Zuid Amerika vaste voet aan de grond te verkrijgen.

VENEZUELA'S BETANCOURT IN DE PERS.

Een bericht uit Bogotá, Colombia, meldt, dat het ochtendblad El Espectador in een hoofdartikel President Betancourt als Partijhoofd en Regeringsman bespreekt en zegt dat zijn politieke ideeën voortreffelijke vernieuwingen inhouden.

ARBEIDERSHUIZEN IN VENEZUELA.

Het blad Ultimas Noticias (Caracas) meldt, dat de Banco Obrero meer dan 4000 huizen in geheel Venezuela zal bouwen, om onder de landbouwers en de middenstandsgezinnen uit te geven, om aldus samen te werken ter verlaging van de levenskosten in Venezuela.

VENEZOLAAN IN SANTO DOMINGO MISHANDELD.

Het Caracaanse blad Ultimas Noticias heeft de verklaring van den Venezolaan Jesús M. Velazquez Laya gepubliceerd, die in Ciudad Trujillo op last van den President Alias Chapita gevangen werd gezet. Deze Venezolaan werd gruwelijk mishandeld in de gevangenis, waaruit het hem gelukte te ontsnappen. Velázquez vertelde van de mishandelingen op last van den President, Chapita, in deze gevangenis.

HANDEL OP ARGENTINIË EN URUGUAY.

Van de Nederlandse zijde wordt thans onderhandeld over een handelsverdrag met Argentinië. Het ligt in de bedoeling een verdrag af te sluiten op wederzijdse basis, waarbij beide landen credieten zullen toestaan en eventueel betaling naar Argentinië uit daar aanwezige dollarvoorraden kunnen worden gedaan. Dezelfde besprekingen worden ook gevoerd met Uruguay. (Aneta)

Voor mijn vertrek naar Nederland neem ik langs dezen weg afscheid van families, vrienden en kennissen zoowel op Aruba als op Curacao.

Hubert Dennert

Gisteren overleed zacht en rustig

Mej. Benjamina Sophia Mellink

in den ouderdom van 70 jaar.

De teraardebestelling zal plaats vinden heden namiddag om 4u.30 m van uit het Koningin Wilhelmina Tehuis.

Familie Cadières

„ J. W. v. d. Linden Schotborgh
„ I. D. Boom
„ J. F. Gorsira
„ C. B. van Romondt.
„ H. E. Dersjant.

Twee jaar tegen Mendez geeist

Verdediger acht overheid mede aansprakelijk wegens slechte controle op de Kas

Gistermorgen vond voor het Gerecht in Eeste aanleg onder grote belangstelling de berechting plaats van Lucio Jacobo Pedro Mendez, die binnen het tijdvak tussen 15 Juni 1945 en 24 April 1946 voor een totaal bedrag van bijkans 20.000 gulden uit 's Lands Kas verduisterde.

Mr. Frank R. Povel, die als rechter optrad, werd geassisteerd door den Griffier J. Eleonora, terwijl als Officier van Justitie optrad de heer W. de Haseth en als verdediger van den beklaagde de Mr. D. Jesurun Cardozo.

Volgens de dagvaarding welke voorgelezen werd wist de beklaagde, toen hij belast was met de werkzaamheden van sub-ontvanger der boete- en transactiegelden tevens kasbeheerder van de Vreemdelingendienst, op verschillende tijdstippen in de bovengenoemde periode geld te verduisteren en wel tot een totaal van 19.627.90 gulden.

Hierop door den rechter ondervraagd bekende de beklaagde enkele malen sommen gelds verduisterd te hebben, hoewel het juiste bedrag hem niet bekend was. Bij de ondervraging der verschillende getuigen — ambtenaren bij het belastingwezen — komt echter een en ander vast te staan zodat zich eigenlijk bij het verhoor geen moeilijkheden voordoen. Het blijkt, dat uit de kas voor de boete- en transactiegelden waarop een zekere controle geoefend werd geen geld vermist was maar wel uit de kas van de Vreemdelingendienst, inhoudende de deposito's welke door inwijkelingen gestort moeten worden.

Het requisitoir.

In zijn requisitoir zegt de Officie van Justitie de vorige avond in de Beurs- en Nieuwsberichten te hebben gelezen dat deze zaak **belangrijk zou zijn. Hij vindt** deze zaak evenwel niet belangrijk in de juridische zin. De beklaagdeg, zo verklaart hij, heeft een volledige bekentenis afgelegd en er valt eigenlijk niet veel meer over te praten.

De heer De Haseth wil in aanmerking nemen dat de beklaagde een blanco-strafregister heeft. Doch het is misgelopen. Volgens hem is het ten laste gelegde wettig en overtuigend bewezen en eist hij dus tegen den beklaagde een gevangenisstraf van twee jaar.

De pleitrede.

Mr. D. Jesurun Cardozo houdt hierop een uitvoerig betoog, hetwelk hij in twee delen splitst. Ten **eerste tracht** hij op streng juridische gronden aan te tonen, dat zijn cliënt dient te worden vrijgesproken aangezien de dagvaarding niet steekhoudend is. En ten tweede poogt hij te bewijzen, dat de overheid mede aansprakelijk is voor de misstap van den beklaagde, aangezien hem wegens zijn mindere geschiktheid in financiële aangelegenheden niet zulk een verantwoordelijke taak moest worden opgedragen tegen zulk een schamel loon, zonder bovendien voldoende toezicht op de kas te houden.

De dagvaarding spreekt van „klerk ten kantore van den Koloniaal-Ontvanger", terwijl de betiteling Koloniaal-Ontvanger toch niet meer bestaat. De man was klerk ten kantore van den Ontvanger van Curaçao. Ook merkt de verdediger bij de verdere ontleding van de dagvaarding op, dat deze spreekt van het „verkrijgen" van de gelden, wat juridisch gesproken toch ook een andere betekenis heeft dan in feite is geschied.

Zo eenvoudig is de zaak dus niet als de Officier van Justitie wilde doen voorkomen. Want alleen reeds om deze fouten in de dagvaarding heeft de beklaagde recht op onmiddellijke invrijheidstelling en ontslag van rechtsvervolging. De verdediger zegt, dat hij hiermede zijn pleidooi had kunnen afbreken, doch ingeval de rechter het eerste deel van het pleidooi niet afdoende mocht beschouwen wil hij nog de vraag van de aansprakelijkheid bespreken. Kan men dezen man geheel alleen aansprakelijk stellen voor hetgeen hij gedaan heeft? Dat zou de verdediger niet fraai vinden. De man betreurt zijn misstap ten zeerste en is gebroken, niet alleen omdat hij het op Curaçao bedorven heeft, doch ook om de droefheid die hij zijn familie, welke toch als degelijk bekend staat, heeft aangedaan.

Toch wil de verdediger enkele **punten naar voren brengen** die de misstap van den beklaagde belangrijk lichter zullen maken. Want is het niet een grote fout dat deze man aangesteld werd als **kasbeheerder?** De verdediger toont een verklaring van den Ontvanger van Aruba waaruit **blijkt, dat de beklaagde een zwak**ke broeder is en dat de Ontvanger van Aruba hem nooit een verantwoordelijke taak in het belastingwezen zou hebben opgedragen. Ook blijkt dat de Ontvanger in een brief van 5 September 1944 aan den Administrateur van Financiën gevraagd had den man over te plaatsen naar de Inspectie van het Onderwijs omdat hij hem minder geschikt achtte voor de belastingdienst.

De verdediger toont voorts aan, dat de kas niet geregeld werd gecontrolleerd zodat „deze zwakke broeder" in een grote verzoeking werd gebracht. Dit is een ernstige nalatigheid van de zijde van de overheid die niet alleen op de rug van den beklaagde mag worden uitgevochten.

Het salaris dat hij bovendien als klerk verdiende bedroeg slechts 250 gulden per maand, waarbij kwam dat maandelijks 75 gulden werd afgehouden zodat hij slechts 175 gulden in handen kreeg. Zeker achtte de spreker het niet verantwoord om aan iemand met zulk een schamel loon zulk een belangrijke taak op te dragen.

Ook de strafmaat vindt de verdediger te groot. Reeds heeft de beklaagde maandenlang in voorarrest gezeten en hij is reeds ernstig genoeg gestraft. Daarom vraagt de verdediger den beklaagde onmiddellijk op vrije voeten te stellen.

De repliek van den Officier van Justitie, die hierop volgt, levert geen nieuwe gezichtspunten op, evenmin als de dupliek van den verdediger, hoewel laatstgenoemde nog verklaart, dat Curaçao heel spoedig een nieuw Wetboek van Strafvordering nodig heeft.

Tenslotte wijst de rechter het verzoek tot onmiddellijke invrijheidstelling af en bepaalt hij dat het vonnis over twee weken zal worden uitgesproken.

HET SCHAAKTOURNOOI.

Botwinnik heeft Dinsdag Senek Kottanauer (Tsjechoslowakije) verslagen, maar staat nog een halve punt achter bij Max Euwe, die remise speelde tegen G. Stoltz (Zweden). Eric Lunden (Zweden) versloeg Bendel Nadjorf (Argentinië) in 28 zetten. Vasjili Smyslov (Rusland) speelde de remise tegen Carlos Guimard (Argentinië) (Groningen, Aneta, 4.9).

JHR. DE BRAUW OVERLEDEN.

Plotseling is Jonkheer Willem de Brauw overleden, terwijl zijn echtgenote in het moederland met verlof is. Jhr. de Brauw, een van de spil-ambtenaren van Aruba, werd op 28 September 1890 te Middelburg geboren en kwam op Oudejaarsdag 1929 op Curaçao aan. Verschillende rangen en functies bekleedde de overledene, o.a. die van onderzaghebber op de Bovenwinden. In 1944 werd de heer de Brauw hoofdcommies en hoofd van de afdeling comptabiliteit van Aruba.

Zijne Excellentie betuigde Mevrouw de Weduwe De Brauw in Nederland telegrafisch rouwbeklag. Dr. Eloy Arends vertegenwoordigde den landvoogd bij de begrafenis.

In de plaats van Jhr. De Brauw is benoemd de Heer Frederik J. Q. Kwartsz, die werkzaam was op de Friffie der Staten.

„DE POORT".

Het maandblad van de Julianaschool, de Poort, is thans in beter gewaad verschenen. Het blaadje ziet er fleurig uit.

WILLEM VOGT VRIJGELATEN.

Willem Vogt, omroepleider van de AVRO ten tijde van de Duitse invasie, die op 23 Augustus was aangehouden, is 31 Augustus weer vrijgelaten na een onderzoek naar zijn gedragingen onder de Duitse bezetting. De Ambtenaar van het Openbaar Ministerie W. P. Bakhoven zeide, dat het onderzoek wordt voortgezet, maar dat de opsluiting van Vogt niet langer noodzakelijk was (Amsterdam, Aneta, 3.9).

HET PRIESTERFEEST VAN MGR DR. J. OLAV SMIT.

Op de receptie, die Zijne Excellentie Mgr. Dr. J. Olav Smit ter gelegenheid van zijn veertigjarig priesterjubileum in het St. Willibrordusgesticht te Wassenaar hield, waren o.m. de Pauselijke Internuntius, Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Paolo Giobbe, Mgr. Postma, de hoofdaalmoezenier kolonel Van Straelen, Dr. S. Baron van Wijnbergen, burgemeester van Wassenaar, Mr. Dr. H. B. Morshuis, president der St. Vincentiusvereniging en vele geestelijken aanwezig.

MGR. D. J. THEELEN †.

In zijn bisschopsstad Roustschouk in Boelgarije is vrij onverwacht overleden Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. D. J. Theelen, bisschop van Nicopolis.

Mgr. Theelen werd de 23e September 1877 te Beesel in Limburg geboren. Toegetreden tot de Congregatie der Passionisten werd hij de 23e September 1899 priester gewijd.

Zijn grote liefde ging uit naar het missionariswerk en in 1915 werd hij door Zijne Heiligheid Paus Benedictus XV tot bisschop van Roustschouk benoemd. De 15e Augustus van dat jaar gewijd gaf hij zich geheel aan de juist in dit Slavische land zo moeilijke taak. Zijn bisdom telt op het ogenblik 11 Nederlandse en 20 Boelgaarse priesters en kloosterlingen.

ONTDEKKING VAN MASSA-GRAF.

Een massa-graf met de lijken van 64 onthoofde slachtoffers van de Japanners, die in 1943 ter dood zijn gebracht, werd hier ontdekt. Het aantal aldus op Borneo gevonden graven bedraagt nu 264. Al deze slachtoffers zijn onthoofd na voor het Japanse krijgsgerecht te zijn verschenen. Identificatie was niet mogelijk. (Balikpapan, Aneta,

NIET MOGELIJK.

Professor P. Kuin, secretaris generaal van Economische Zaken heeft op een persconferentie bekend gemaakt, dat Nederland in de onmogelijkheid verkeert het import- en exportprogramma voor 1946 ten uitvoer te brengen.

Prof. Kuin zeide, dat de uitvoer niet ten volle opgevoerd kan worden, omdat er betalingsmoeilijkheden zijn en sommige producten niet op tijd zijn afgeleverd.

Nederland moet een land worden met een uitvoeroverschot en het is niet langer mogelijk te blijven leveren op een basis van buitenlandse credieten. De uitvoer bedroeg voor de eerste zeven maanden een totaal van 285 millioen gulden (Den Haag, Aneta, 3.9).

TWEEZIJDIGE LUCHTVAART-OVEREENKOMST.

Er zijn besprekingen gaande tussen de Verenigde Staten en Nederland betreffende een tweezijdige luchtvaartovereenkomst.

De heer Garrison Norton, de **directeur van het kantoor van transport en verbindingen deelde** dit mede in een radiogesprek, waarin hij een verklaring gaf van de reden waarom Amerika zich uit de „overeenkomst der Vijf Vrijheden" terugtrok. Hij zeide ook dat dit pas over een jaar zal geschieden.

Hij vervolgde: „In dit jaar zullen wij een tweezijdige luchtvaartovereenkomst sluiten, die alle vooruitgang die wij gedurende deze „overeenkomst der Vijf Vrijheden" hebben gemaakt, zal omvatten. De Nederlanders hebben van het begin af aan gerealiseerd dat de „overeenkomst der Vijf Vrijheden" niet al hun routes omvat. Zij hebben ons daarom gevraagd een aparte overeenkomst te sluiten, waarover wij op het ogenblik besprekingen voeren."

De Nederlandse Ambassade verklaarde dat zij hierover geen inlichtingen konden verstrekken en dat de besprekingen naar alle waarschijnlijkheid plaats hadden in Den Haag (Washington, Aneta, 3.9).

CACAOCULTUUR BEST.

De vooruitzichten voor de toekomst van de Javaanse cacaocultuur zijn zeer goed ondanks de schade gedurende de Japanse bezetting door gebrek aan arbeid en ondoelmatige bestrijding van insecten en plantenziekten (Batavia, Aneta, 3.9).

DE LARGO STAALFABRIEKEN.

De Largo staalfabrieken zijn ten opzichte van het vorig jaar weer achteruit gegaan. Het vorig jaar bedroeg het verlies 378.000 gulden. Dit jaar bedroeg het verlies 757.000 gulden. Plannen worden nu gemaakt om de fabrieken te moderniseren en toe te rusten voor de fabricage van speciale staalproducten (Utrecht, Aneta, 3.9).

DE NEDERLANDSE SPOORWEGEN.

De Nederlandse Spoorwegen hebben bekend gemaakt, dat 90% van hun vooroorlogse spoorbaan hersteld is. Van de 866 locomotieven vernielden de Duitsers er 722. Op dit ogenblik bezit Nederland 429 Nederlandse locomotieven en 307 buitenlandse. Binnen vijf jaar is de electrificatie voltooid. Van de 137 electrische en 15 Diesel electrische in dienst.

Het aantal passagiers is sedert grote spoorwegbruggen intact. In Dit brengt grote moeite mee daar men nog maar over 43% van het aantal voor-oorlogse zitplaatsen bezit. De heropening van de Moerdijkbrug is een mijlpaal op de weg van het spoorweg herstel. Binnen een jaar hebben 750 ingenieurs en arbeiders acht overspanningen gerepareerd. In dit zelfde tijdsverloop zijn zestien grote spoorwegbruggen hersteld. De belangrijkste hiervan zijn de Yselbruggen te Zwolle, Deventer en Zutphen, de Maasbruggen te Ravestein, Genneo, Venlo, Maastricht en Roermond, de Waalbrug te Nijmegen en de brug over de oude Maas bij Dordrecht.

Toen de Duitsers capituleerden waren slechts twee van de 21 grote Spoorwegbruggen intact. In het geheel zijn 220 bruggen verwoest, waarvan er 201 weer in dienst zijn (Utrecht, Aneta, 3.9).

OVEREENKOMST NEDERLAND — ITALIË.

Nederland en Italië hebben een handels- en monetaire overeenkomst getekend te Rome. Hierbij is de koers bepaald op 84.7091 lire voor een gulden. Tevens is een overeenkomst gesloten voor een uitwisseling van goederen van ongeveer 25 millioen gulden (Den Haag, Aneta, 3.9).

FILMOVEREENKOMST.

Volgens de regeling die getroffen is tussen de Nederlandse bioscopen en de Amerikaanse film maatschappijen zullen deze laatste 32½% van de opbrengst der filmvertoningen ontvangen (Amsterdam, Aneta, 3.9).

BRITTEN UIT INDONESIË.

De nodige schikkingen zijn getroffen voor het vervoer van de overblijvende Britse troepen in Nederlands Indië, zodat deze vóór 30 November Indonesië zullen hebben verlaten. Volgens Nederlandse kringen zullen Nederlandse troepen in Indië aankomen om de Britse te vervangen (Batavia, Aneta, 4.9).

JAARBEURS UITGEBREID.

De buitenlandse belangstelling voor de jaarbeurs in Utrecht, die van tien tot negentien September gehouden wordt, is zeer groot. Men heeft in verband hiermede 33 duizend vierkante meters aan het terrein moeten toevoegen. Het ligt in de bedoeling om ter waarde van negen millioen guldwen nieuwe gebouwen aan het complex toe te voegen. De openingsdagen zullen dan in het teken van de export staan teneinde de banden tussen Nederlandse exporteurs en buitenlandse kopers te smeden.

MGR. PANIS EERVOL ONTSLAGEN ALS APOSTOLISCH VICARIS.

Zijne Heiligheid de Paus heeft aan Zijne Hoogw. Exc. W. Panis M.S.C., wiens gezondheid door een 35-jarige missiearbeid en een verblijf van 3½ jaar in een concentratiekamp zeer geleden heeft, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als Apostolisch Vicaris van Menado. Als een bewijs van zijn vaderlijke welwillendheid en dankbaarheid heeft de H. Vader mgr. Panis opgenomen in het College der Assistent-Bisschoppen bij de Pauselijke Troon.

HET NATIONAAL VERBOND PROTESTEERT TEGEN ENGELANDS POLITIEK.

Het Nationaal Verbond heeft een open brief gericht aan den Britsen Minister-president Clement Attlee, waarin krachtig wordt geprotesteerd tegen de huidige Britse politiek t.a.v. Nederlands-Indië.

Het Nationaal Verbond protesteert o.m. tegen het feit, dat de Britse regering voortgaat de „republiek Indonesia" te steunen door haar gelijkwaardig aan de Nederlands-Indische regering te behandelen. In de open brief wordt met verontwaardiging gewezen op de aanwezigheid van nog duizenden Nederlanders in concentratiekampen en op de steun, die de republikeinen van de Britse en Brits-Indische troepen genieten bij het wegvoeren van Nederlandse eigendommen naar het binnenland.

Na vele voorbeelden van het optreden der Britse legerautoriteiten in Nederlands-Indië te hebben aangehaald, concludeert het Nationaal Verbond, dat „de catastrophale politiek van uw regering een inmenging in onze binnenlandse aangelegenheden betekent en bovendien een smet werpt op de eer van de Britse vlag en van het Britse rijk".

(NRC)

RAFFINADERIJ IN WERKING.

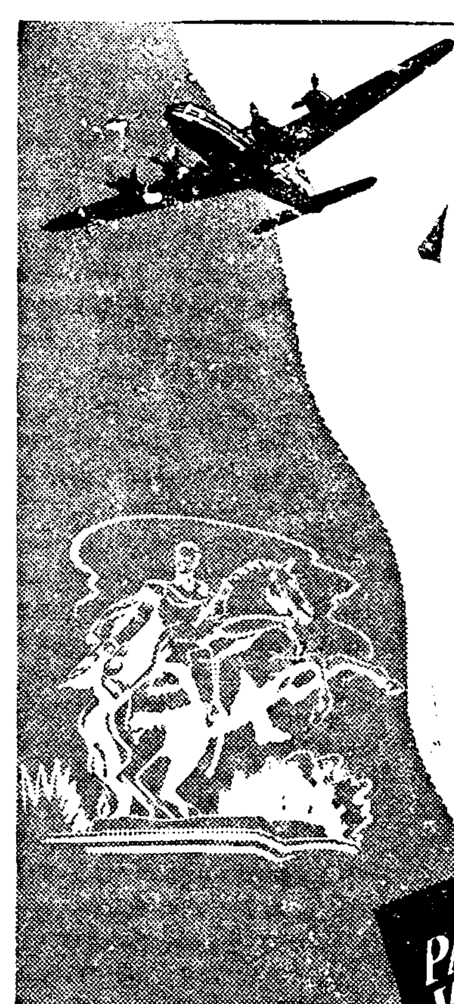
De olieraffinaderij van de Shell te Pernis nabij Rotterdam is thans weer in werking getreden voor de oorlog. Dit is de eerste **en kan evenveel** produceren als olieraffinaderij van Europa, die weer hersteld is van de schade, die in de oorlog werd aangericht.

De fabriek werd officieel in werking gesteld in aanwezigheid van den heer Gerard Huysmans, minister van economische zaken. De fabriek heeft een verwerkingscapaciteit van 5000 metrische tonnen per maand.

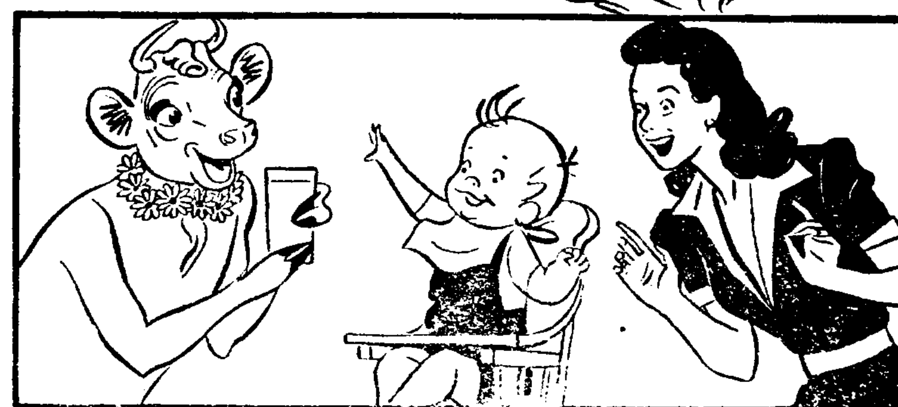
DE DUITSERS MARCHEREN WEER.........

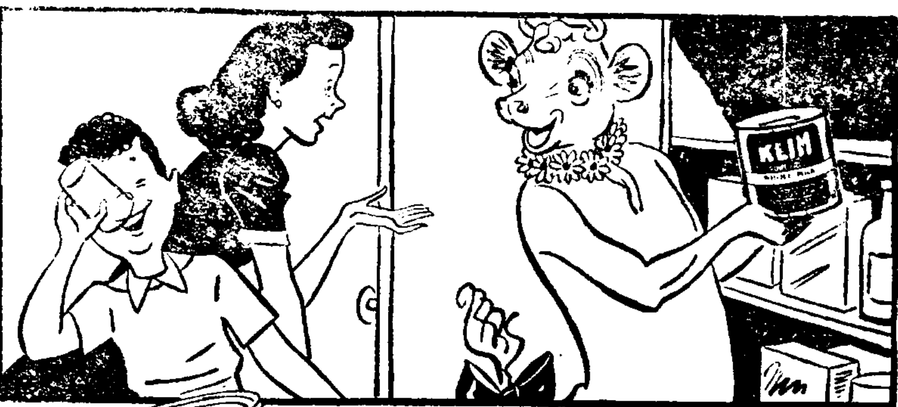
Voor de eerste maal sedert de Duitse nederlaag vonden in de straten van Berlijn manifestaties in militaire stijl plaats. Een groep van vijftig mannen van 20 tot 25 jaar marcheerde in gelederen van drie, volgens het gebruik van de Duitse infanterie, op de Kaiserdamm in de Britse sector van Berlijn. Zij voegden vrouwen van wie bekend is dat zij betrekkingen met geallieerde soldaten onderhouden, beledigingen toe en zongen het sentimentele Edelweiss-lied, dat evenwel een politieke betekenis heeft. Duitse politie joeg de lieden uiteen, die in de zijstraten verdwenen.

Vis met de Vissen

Een levend tapijtje.

door

FRANS VAN VENLO.

Niet ver van de kant zwem ik langzaam voort, telkens even ademhalend, en dan weer het hoofd naar beneden om heel de bodem af te speuren. Ik zie keien, sponsen, zand, hier en daar een struikje geweikoraal, kleine visjes en zeeappels. Het heeft een paar dagen geleden gestormd. De zee was ruw, zelfs hier aan de Westkust. Dat betekent rollende golven, die zand opwoelen en heel het water troebel maken. Nu heerst er rust, al het zand is weer gezonken en bedekt nu koralen, stenen en sponsen met een dun wit laagje. Onwillekeurig krijg je het idee, dat het in dit onderwaterlandschap heeft gesneeuwd. Een verrassend gezicht.

Ik zweef rustig verder, op mijn eentje. Alleen kun je buitengewoon goed waarnemingen doen. Je bent aan niets gebonden, en niemand stoort je.

Daar schuift opeens iets onder me uit; een levend ovaalvormig tapijtje schiet met golvende bewegingen een paar meters weg, en blijft daar stil liggen. Ik moet goed toezien om hem niet uit het oog te verliezen, want hij is moeilijk zichtbaar. Het is een goede bekende: de tarbot. Hij komt hier niet veelvuldig voor, maar is toch ook niet zeldzaam. Het dier kan het zelf niet helpen, maar niettemin blijft waar, dat het een wanstaltig beestje is.

De grootste die we zagen mat ongeveer 50 cm. Hij is plat en ligt altijd op zijn rechterzij. Dit is hij wel verplicht, want verbeeld u eens, dat hij zo maar rechtstandig zou gaan kuieren door het water, dan was er binnen vijf minuten een barracuda met de achterste helft van onze tarbot vandoor. Verweermiddelen ontbreken hem volkomen, dus rest hem niets anders dan plat op de grond te gaan liggen, dan heeft geen roofvisbek vat op zijn lijf.

Maar dat is bij de goede tarbot een gewoonte geworden, zodat heel zijn lijf er naar is gaan staan. Het rechteroog, dat plat op de bodem niets kon zien, is verhuisd naar de linkerkant. Daar gaat zijn uiterlijk voorkomen niet op vooruit. Het is een vreselijk gezicht, maar wat doe je, als dat nu eenmaal nodig is om in leven te blijven en een boterham te verdienen! Men zegt dat heel jonge scholletjes de ogen nog aan beide kanten hebben staan. Jammer genoeg heb ik nooit zo'n kleintje kunnen vangen. Die zijn vliegens-vlug en nog minder goed zichtbaar dan de volwassenen.

Het enige gemak, dat de Schepper hem heeft mee gegeven is een meesterschap in de cameleontie. Waar hij ook gaat liggen, onmiddellijk neemt heel zijn corpus de kleur van de omgeving aan, en zelfs na veel oefenen verlies je hem nog menigmaal uit het oog. Dat komt nog bij, dat hij zeer wantrouwend van aard is. Voelt hij zich eenmaal ontdekt, dan schuift hij een eind weg, maar de twee ogen puilen ver uit zijn platte kop, om u te bespieden. Het lijkt alsof er twee vingers uit steken met als toppen de ogen. En die ogen kijken je onophoudelijk aan. Ga je dan even naar boven om adem te halen, dan maakt die slimmerd van het gunstige ogenblik gebruik, om weer ergens anders te gaan liggen, en vind hem dan maar eens terug!

De rechterkant, die bij hem onderkant geworden is, en bijna voortdurend in het donker ligt, is geheel en al verbleekt en effen wit van kleur. De vin aan die kant is slechts een rudimentair stompje, en toch doet het dienst. Als hij op de loer ligt, plat op het zand, meesterlijk gecamoufleerd, en hij goed wil zien of dat wat er aan komt zwemmen, iets is wat hij verschalken kan, laat hij eerst zijn ogen ver uitpuilen. Deze spieden rond naar alle zijden. Moeten ze nog hoger kijken, dan richt hij zich een beetje op, en gebruikt daarbij het stukje vin als stut.

De vin aan de bovenkant is zeer smal en sierlijk, en doet dienst als roer bij het voortbewegen. Heel de vis is omgeven door een randvin, waarmee hij golvende bewegingen maakt. Heeft hij haast, dan golft ook heel zijn corpus sterk op en neer, en dan is er voor slechte zwemmers als wij geen bijhouden meer aan.

De mensen hier hebben het beest een grappige naam gegeven. Of liever gezegd: hij heeft twee namen, waarvan er een zeer grappig is. Hij wordt genoemd: tapa-tapa, wat bedekken betekent, omdat hij als een tapijtje de vloer bedekt; en ook Sobra-di-Dios, of Sobra-di-Hesus, vanwege zijn onaffe rechterkant: Godsrestje. Hij wekt de indruk, dat het maar een half afgewerkt schepsel is; men zegt schertsend, dat God bij het scheppen der vissen nog maar een heel klein beetje materie over had om de tarbot te maken, en daarom maar en half beestje schiep.

Voor jagers is de schol een makje. Hij is breed en plat, dus is de trefkans goot. André stak er eens een met zijn stootharpoen. Eerst zwom hij er boven. Het dier werd angstig en gleed weg naar een ander plekje, en was bijna onzichtbaar. André achtervolgt hem rustig. De ogen steken als twee horentjes uit. André richt vlak voor zijn kop, stoot, de tarbot wil vluchten, maar... raak! krijgt een speer midden door zijn lijf. Hij spartelt van jewelste. Er is geen ontkomen aan. André neemt speer plus buit gauw op, want geloof maar dat achter menig koraalbosje een slangenkop met twee flikkerende oogjes begerig zit te gluren.

We leggen hem op de kant in een plasje water met donkerbruine rotsbodem. De vis wordt meteen ook donkerbruin. Nu zien we pas hoe mooi hij is. Op het droge verliezen alle vissen onmiddellijk hun glans, en heel spoedig ook hun kleur. Maar in een plasje zeewater herkrijgen zij die eigenschappen weer. De donkerbruine oppervlakte staat vol diepblauwe onregelmatige kringetjes. Aan de rand en op de randvinnen zijn het blauwe punten. Midden op het achterlijf heeft hij een donkere vlek. We nemen hem in de hand, en ook nu nog steekt hij zijn ogen uit om ons te bekijken. Als je met je vinger rondom die ogen draait, gaan ze precies met de vinger mee, ook buiten het water.

We nemen hem mee naar huis, want hoe raar zijn vorm en gedrag ook is, hij smaakt best!

Portugese vrouwen schenken den Paus een gouden Kelk.

Louis P. Schols schrijft uit Portimão:

Het bestuur van de „Liga Católica Feminina" te Lissabon, bestaande uit dames uit de voornaamste kringen van Portugal, is niet onverschillig gebleven voor de gebeurtenissen, die plaats hebben gehad ter gelegenheid van de herdenking van de driehonderdste jaardag van de Beschermster van Portugal.

De stem van haar Herders, alsmede de Herderlijke Brief heeft in de harten van de katholieke vrouwen van Portugal een diepe indruk achtergelaten.

Teneinde blijk te geven van haar grote dankbaarheid voor het schitterend verloop van de herdenkingsfeesten, willen zij uiting geven van haar vreugde en dankbaarheid aan de Hemelse Moeder en hebben de dames van de „Liga Católica Feminina", gedurende de vacantie in haar programa vastgesteld twee grote daden te volbrengen.

1. Het Geschenk van een Gouden Kelk, symbool van dankbaarheid en van hulde van de Katholieke Portugese Vrouwen aan Zijne Heiligheid, Pius XII.

Deze kelk zal een blijvend aandenken zijn van de edelmoedigheid van de katholieke vrouwen van Portugal en als een bewijs van dankbaarheid en eerbied aan den Plaatsbekleder van Christus op aarde.

Giften bestaande uit gouden voorwerpen, verkregen van families, herinneringen enz. neergelegd op Gods altaar, zullen worden aangewend om daarvan een gouden Kelk te vervaardigen, waarop van de Hemel op de aarde kan neerdalen, Hij die het Licht der Wereld is.

Deze kelk zal door Zijne Heiligheid gebruikt worden op 8 December aanstaande. De Paus, die tot de Portugezen in hun eigen taal heeft gesproken, en in hun taal de toewijding van de gehele wereld aan het Onbevlekte Hart van Maria voltrok, de Paus, die een Legaat naar Fátima zond om daar de plechtige kroning van de H. Maagd te doen, die op 13 Mei Zijn stem als Hoofd der Christenheid en als Vader deed horen, zal in dit gezegende jaar, van de katholieke vrouwen van Portugal het tribuut van haar diepe gevoelens van eerbied ontvangen.

Op het altaar zal gesteld worden de Kelk en de pateen, bewijzen van dankbaarheid, die vergezeld gaan met gebeden en offers, die edelmoedig worden gesymboliseerd door den gouden Kelk.

Portugal zal 8 December aanstaande, waarop het feest wordt gevierd van de Verheven Beschermster, één-zijn.

2. Toewijding van de kinderen op 7 December 1946 aan de Onbevlekte Koningin van Portugal.

De moeders van Portugal zullen haar kinderen voorbereiden met een ernst en heilige eerbied voor de grote nationale toewijding op 7 December aanstaande, om hen te offeren als reine leliën aan de Onbevlekte Koningin van Portugal.

Wij willen geen gedwongen, maar een vrije, heilige toewijding. Wij willen een degelijke voorbereiding, wij willen een rein leven onder het oog van Hem, die elk ogenblik voor ons moet zijn een stimulans tot edelmoedigheid, tot grote werken, maar met voorzichtigheid uitgevoerd.

En de moeders overtuigd van haar zending, als opvoedsters, bewaarsters, verdedigsters, zullen elk ogenblik aan haar kinderen een voorzichtige raad moeten geven om hen te bewaren voor God.

De voorbereiding is veelzijdig, in huis, alwaar met voorzichtigheid de geestdrift van de kinderen moet worden aangewakkerd, het toezicht houden in de omgang met minder reine kinderen, het kind onttrekken aan zekere slechte gebruiken, die aan het strand tot gewoonten zijn geworden, de moeder zal het kind moeten leiden en steeds moeten wijzen op de Heilige Maagd, opdat alle daden tot een groot offer zullen smelten, die de plechtige acte op 7 December aanstaande zal kronen.

Wij willen, dat de moeders van geheel Portugal deelnemen aan deze algemene grote daad. Wij willen dat zij, na deze voorbereiding voor 7 December aanstaande, haar kinderen brengen aan de voeten van het altaar van de Heilige Maagd, als frisse bloemen, omgeven van hun kleine offers en kinderlijke gebeden.

De meisjes met het hemels blauw lint getooid, de jongens, reine leliën, allen onbevlekt van harte, welk een schitterende toewijding zal het zijn!

Het vorenstaande is ontnomen uit een publicatie van de Presidente van de „Liga Católica Feminina". Donna Maria de Carmo Ferreira de Mesuita Moura, gepubliceerd in het Augustus-nummer van dit jaar van het orgaan „Acção Católica Portugueza" van Lissabon.

Om de toewijding over het gehele land bekend te maken verspreidde het Secretariaat van genoemde „Liga Católica Feminina" een biljet met de volgende oproep en aansporing aan de Portugese moeders.

„Moeders doet als volgt:

1e. Plaats in de kamers van uw kinderen een beeld van Onze Lieve Vrouw; 2e. laat uw kinderen dagelijks op de knieën voor dit beeld, met gevouwen handen, hun toewijding doen; 3e zorgt dat allen een medaille dragen van Onze Lieve Vrouw, gewend hen eraan deze medaille te kussen en zich te stellen onder de bescherming van de Heilige Maagd. (Wanneer zij de leeftijd daarvoor reeds hebben, leert hen dan het schietgebedje: „Door Uw Onbevlekte Ontvangenis o Maria, maak mij zuiver van lichaam en heilig mijn ziel); 4e. wanneer uw kinderen hun Eerste Heilige Communie hebben gedaan, zorgt dan dat zij dikwijls de heilige Sacramenten ontvangen, (voornamelijk des Zaterdags — devotie van de eerste Zaterdag); 5e. eerbiedigt en verdedigt de onschuld van uw kinderen, wanneer zij zich kleden (Staat niet toe dat zij dit doen in tegenwoordigheid van andere personen, of in het openbaar, aan het strand enz.); 6e. bestrijdt in de kinderjaren, en ouder geworden, het naaktlopen. Kleedt uw kinderen fatsoenlijk en volgt niet zekere „modes" op; 7e gewent uw kinderen voorzichtig te zijn met zekere handelingen; 8e verdedigt uw kinderen aan het strand en op het veld tegen slechte indrukken, voorkom de omgang van uw kinderen met andere kinderen met slechte gewoonten; 9e leidt de ontspanningen van uw kinderen en onthoudt ze van voorstellingen in bioscopen en openbare vermaken, alwaar hun onschuld gevaar loopt; 10e. zorgt dat de uitvoering van dit programma ook ter kennis komt van de onderwijzers en de dienstboden, die uw kinderen vergezellen.

Deze oproep aan de Portugese moeders sluit met de volgende toewijding aan Onze Lieve Vrouw voor de kinderen.

„O lieve Vrouwe, en mijne Moeder, ik offer mij geheel aan U op, en als blijk van mijn eerbied wijd ik U heden mijne ogen, mijne oren, en mijn mond, mijn hart en geheel mijn persoon, en omdat ik geheel de Uwe ben, o onvergetelijke Moeder, bewaar mij, verdedig mij als Uw eigendom".

Deze oproep aan de moeders werd aan de deuren van alle katholieke kerken in Portugal aangeplakt.

Mogen de dagen van 7 en 8 December 1946 indrukwekkende feestdagen voor de Portugese moeders en kinderen worden en moge de lezing van deze gegevens voor de lezers van dit artikel een aansporing zijn om met de Portugese moeders te wedijveren in de eerbied en liefde voor de Onbevlekte Maagd Maria.

EERSTE BELGISCHE BEDEVAAR TAAR FATIMA.

Louis P. Schols schrijft uit Portimão:

Op 12. en 13 Augustus 1946 waren veertig Belgische bedevaartgangers in Cova da Iria onder leiding van de Paters Mgr. Justinus van Leuven en H. Jongen, Monfortaan, den bekenden schrijver van het boek: „Onze Lieve Vrouw van Fátima, Missionaris van God". Met de Belgische bedevaartgangers waren er de pelgrims van het diocees Leiria, ongeveer 50.000 personen, met den Bisschop van Leiria. Ook uit Lissabon was een bedevaart gekomen met de parochianen van de Kerk de Encarnação. Het retraite-huis was geheel bezet door de pelgrims en de pensions te Cova de Iria waren overvol.

Volgens gewoonte was op 12 Augustus om 22 uur de kaarsenprocessie, met Rozenhoedje en gezangen. Om middernacht was het uitstelling van het Heilig Sacrament, tijdens de plechtigheid preekte de grote kanselredenaar, de Portugese Franciscaan Diogo Crespo. De nachtelijke aanbidding was tot des morgens zes uur.

Op 13 Augustus werd om zes uur tot sluiting van de nachtelijke aanbidding de zegen met het Allerheiligste gegeven, daarna volgde de H. Mis met algemene H. Communie.

Om 11 uur volgde de processie met het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima, van het Kapelletje der Verschijning uit naar de trappen van de Basiliek. De „Andor" (draagbaar) met het beeld van Onze Lieve Vrouw werd gedragen door Belgische bedevaartgangers.

Na de processie en de andere plechtigheden, volgde de H. Mis voor de zieken, gecelebreerd door Pater H. Jongen, Onder de H. Mis preekte Pater Diogo Crespo. Na de H. Mis volgde de gebruikelijke zegen aan de zieken met het Allerheiligste Sacrament. Enige zieken gaven zich als genezen op, waaronder een meisje van 15 jaren, Clarisse Rebelo Gamboa, dat blind en verlamd was.

Voor het gekroonde beeld van de H. Maagd werd de acte van toewijding voorgelezen aan het Onbevlekte Hart van Maria.

Ontvangen

The Languages and the Press of Africa, door Duncan Mac Douglas Jr., University of Pennsylvania Press, 3622 Locust Street, Philadelphia, Penn., U.S.A.; $ 1.50; 86 blz.

Dit boekje, verschenen in de reeks „African Handbooks" (andere titels: Government of French North Africa; The Mineral Resources of Africa; The Food Resources of Africa) geeft een opsomming van alle talen, die in Afrika gesproken worden, hoeveel lieden een taal spreken en welke kranten en periodieken erin verschijnen.

Het is merkwaardig hoe het aantal talen door de drukpers gestaag afneemt, omdat het niet lonend blijkt boeken of schrifturen uit te geven in talen welker sprekers beneden een bepaald minimum aantal blijven. Zo zijn in de Congo nog maar vier standaardtalen over en het gouvernement poogt die te standaardiseren. De Britse politiek is om één willekeurige taal tot officiële taal van een gebied te maken, zodat de anderen, zij het onder oppositie, uitsterven. De verspreiding van de Ibo-bijbel in Oost-Nigeria doodde verschillende kleine dialecten. Bij de Portugezen mag geen enkele volkstaal onderwezen worden tot men Portugees kan lezen. De meeste stammen hebben naast hun eigen taal toch steeds al een tweede, en een handelstaal voor verkeer met anderen. Zoals bijv. het Swahili in Oost-Afrika, het Hausa in Noord-Nigeria, Kameroen en Dahomey. In Afrika zijn ruim 7.500.000 personen die Arabisch spreken (waarvan nog geen 4 millioen geletterd); de andere talen blijven alle onder de tien millioen. (Afrikaans: 3.065.000 waarvan 1.545.000 geletterd; Engels — van de Middellandse Zee tot de Goede Hoop; — 4.171.000, waarvan 2.595.000 geletterd.

Bij de Belgische Congo werd het litteraire mandschrfit „Band" dat tijdens de oorlog ook op Curaçao bekend werd, mede door de bijdragen van RPD's Winters, niet genoemd, geen enkele blad in het Vlaams trouwens.

In Zuid-Afrika is de meerderheid Engels; zeer veel in het Afrikaans; soms tweetalig; één in het Nederlands; drie in het Duits; een in het Chinees. Vele bladen hebben ook stukken in een of andere volkstaal.

Kerkgeschiedenis Bonaire, door Pater W. M. Brada O.P., Paulusdrukkerij 1946. Dit nieuwe boek van Pater Brada is een vervolg op het enige maanden geleden verschenen boekjes over de Kerkgeschiedenis van Aruba. In ruim 50 bladzijden beschrijft de auteur hoe over de godsdienst der oorspronkelijke Indiaanse bewoners niets bekend is, maar hoe Bonaire in 1527 onder het bisdom Coro komt. De bisschoppen van Coro tekenen ook al Bisschop van Bonaire. De geestelijke verzorging liep min of meer parallel met de politieke wisselvalligheden, zodat na de katholieke Spanjaarden, in de zeventiende eeuw Jan Pieters Tolck belooft de Bonairianen gereformeerd te maken. Of zulks inderdaad beproefd is weet Pater Brada niet. Niet ongeestig in een kerkgeschiedenis is het verhaal van de Bonairianen die onderdrukt werden, zich nat gooiden met water en dan veinsden te transpireren van het harde werk. In werkelijkheid was men dan fris om te vluchten naar de mangrovebosjes, waar de bloedhonden niet kwamen.

Zo vervolgt de schrijver de gehele geschiedenis en na het Bonaire-nummer van het ANV in 1907 komt men via de wereldoorlogen I en II tot aan het Tehuis voor Ouden van Dagen dat juist dezer dagen werd geopend.

Het is een goede gedachte om de artikelen die verspreid in La Union verschenen, aangevuld en bewerkt in boekvorm uit te geven.

CURAÇAO

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

2 September: Ramon, Fabia en Domacia Montaner; Harold Robles, Andre Rijsdijk, Eustacia Christiaan, Johan Echteld, Claudio Maduro, Dr. B. Orth, Harold Hodge, Pablo Luciana, Maria Albertina en Silvestre Alexandre Washington; Wilhelmina Miltenburg.

3 September: Lidia Angela Monte, Florence Concepcion, Cornelis en Thomas Kock; C. K. Fraay, D. Maduro, Charles Irwin Plantz, Duvert Senior, Frater Willemsen, Felix Cabrera, Petra Alexandrina Nanoy, Franciscus A. M. Smulders, James Irvin, Leonard C. Borrell, Michel Croes, Felice Abath Dionys van Nijmegen Schoonegevel, Robert Schlageter, Bernardus Fox, Isaac Yohai, Herman Garschagen, Bhagmandas Metharans, W. I. de Brot Alfredo Pellicer.

Aruba — Curaçao

2 September: Dominico Madero, Vincent Crezendyk, Gloria M. Frank, Ana Mercedes Garcia, Cornelis de Groot, Carlino Boekhoudt Maria Hudson, Claire M. de Rooy, Nico Vermeulen, A. M. Joan en Mabel Wynn; Willem Lammers, Barthelomeus Brasti Jan Janknegt, Harm Rosenth Gosina Shetter Kas Snapper, Ja Wenik, Robert W. Schlageter Rudolf Noordhoekhegt, Paulina Erwin en Francisco Martis; Jo quin Santos, Ana Elfira Leon, G K. Fraay, Marien H. B. van Li L. Boschverschuur, Walter v Hoop, V. A. Rico, Luciel van E Maria Peleaz, R. Exted, Anne M en Gerard de Rooy; C. G. Gro tens, Jan Valk, Reginald Fle ming, Francil Alberto, Ale Mambi, Eustaquio Clario, Jul Kook, Vincent Pole, Edwin C priano, Julio Wagner, Aqui Hart, Hiacinto Diaz, Jules Palm, Stanley Goilo, Odulo P lo, Carlos Arrindell, Jose Tho Ernesto Rosini, Richard Vin Nildo Alberto, C. Simons, He Getrouw, Oscar Franchi, Viv Vinck, Eddie Haseth, Franc Galmir, Urbano Winklaar, C los Newton, Egidio Bernab Eduardo Evertz, Carlos Ha Freddie Martijn, Silvio Emer cia, Elquimes Augustien, Franc co Chirino, Luciano Thode, cente C. Martes, Max Reyna, lomon Curiel, Gordon He John G. Lenfestay, Frank S. L renson, Arthur Starris, Aura M tijn, George Marchena, J. Eman, Mario Pinedo.

3 September: Rosa Rudolf, Al Kwdaina, Albertina Rogat, T mas Elijah, Charles William V non, Arthur Caster, Josefa M. J Carvelo, Leonor Aquilar, Wi liams Egbert en Elvira Nett Otilia Elsilefike, Leopoldo Corre, Hugo Simons, Damaso R sado, Alfredo Pellicer, Carmen B Corvo, Dionys v. Nijmegen Schoonegevel, Aquilina Varga Noberta Beltre, Aura Rodrigu Mercedes Dolores Perdomo, Zo la Antonia Baiz, Margaritha M Carot, Carel Leon, Martin A. va Wamelen, F. J. Cotto, P. F. va Lemmel, Isidoro Lopes.

Barbados — Curaçao

3 September: Whittington Ra dolph, Hinds, Frank Rob Thorne Fitzlaurence, Worrell Garfield, Layne Wosley, Hind St. Clair, O'Neale Livingston Blackman Hugh, Keizer Wesley Sobers Osbert, Grazette Eustace King Iverson, Beresford George Lynch Aubrin, Douglas Conrad Lewis George, Haddock Pit Cox Fred, Boxhill Neville, wards Prince A., Estwick Whi ford, Baird Lloyd, Hobbs Eva Gilkes Ronald Skeete Hamilto Weekes St. Clair.

Curaçao — Barranquilla

3 September: Helena Lop Daniels Fernandez, Elsa M. Ca tro, Maria Saldariaga, Sam Pineda, Eusebio D. Martijn, A tagracia Ramirez, Casper Le rens Galmeyer.

Op doorreis naar Balboa: Ma bel Victoria Chatburn.

Curaçao — Bonaire

3 September: Emma en Cl Pellegrim; Josina S. Lammers Alex Kaluf, Emma Pourier, Vic tor Kraal.

Bonaire — Curaçao

3 September: Hipolito Balen ne, Pablo Emmerenciano, Sig St. Jago, Bertica en Yvonne Ha Aura Taytelbaum, Rosei Mosa to, Sigfried Rigaud, Edme Rod go, Bernard A. Bitter, Madele van Eyk, Isenio Wright.

Op doorreis naar La Guayra: Elsa Casanova.

Op doorreis naar Aruba: Ma rio Bislick.

Curaçao — Sto. Domingo

4 September: Lidia Josefa T res, Vilma Maria Diaz, Isabel B tista, Julita Rivera, Dolores Pa des.